

MŮJ VLÁČEK

1/2021 ročník 14.

měsíčník, zdarma

OBRAZKY OD VÁS

Pokud rádi malujete, pošlete nám svůj obrázek z prostředí železnice (vlak, nádraží apod.) nebo Elfíka a Čendy na naši adresu: Můj vláček, Polská 1642, 250 82 Úvaly. Obrázky můžete posílat i e-mailem na: elfik@vypro.cz. Vždy prosím uvádějte jméno, adresu a věk autora. **Pokud chcete, aby kresba mohla být vybrána k otištění, je třeba vždy připojit vyplněný souhlas na této stránce vlevo dole.** Vybrané kresby, kde bude uvedena adresa a vyplněn souhlas, odměníme malým dárkem.

Filípek Votava, 5 let, Hradec Králové

Vivien Brožová, 10 let, Příbram

Sebík Kapoun, 6 let, Česká Třebová

Tomáš Kvěrek, 9 let, Polerady

Adam Mareček, 7 let, Frýdek-Místek

Izabela Písková, 17 let, Stříbro

V souladu s GDPR je třeba, aby každá zasláná kresba byla opatřena tímto souhlasem a podpisem zákonného zástupce. V opačném případě nebude možné kresbu uveřejnit.

Souhlas zákonného zástupce se zpracováním osobních údajů dítěte:

Souhlasím se zveřejněním jména, příjmení, věku, obce a zaslání obrázku v časopise a na webových stránkách www.elfikuvweb.cz.

Podpis zákonného zástupce

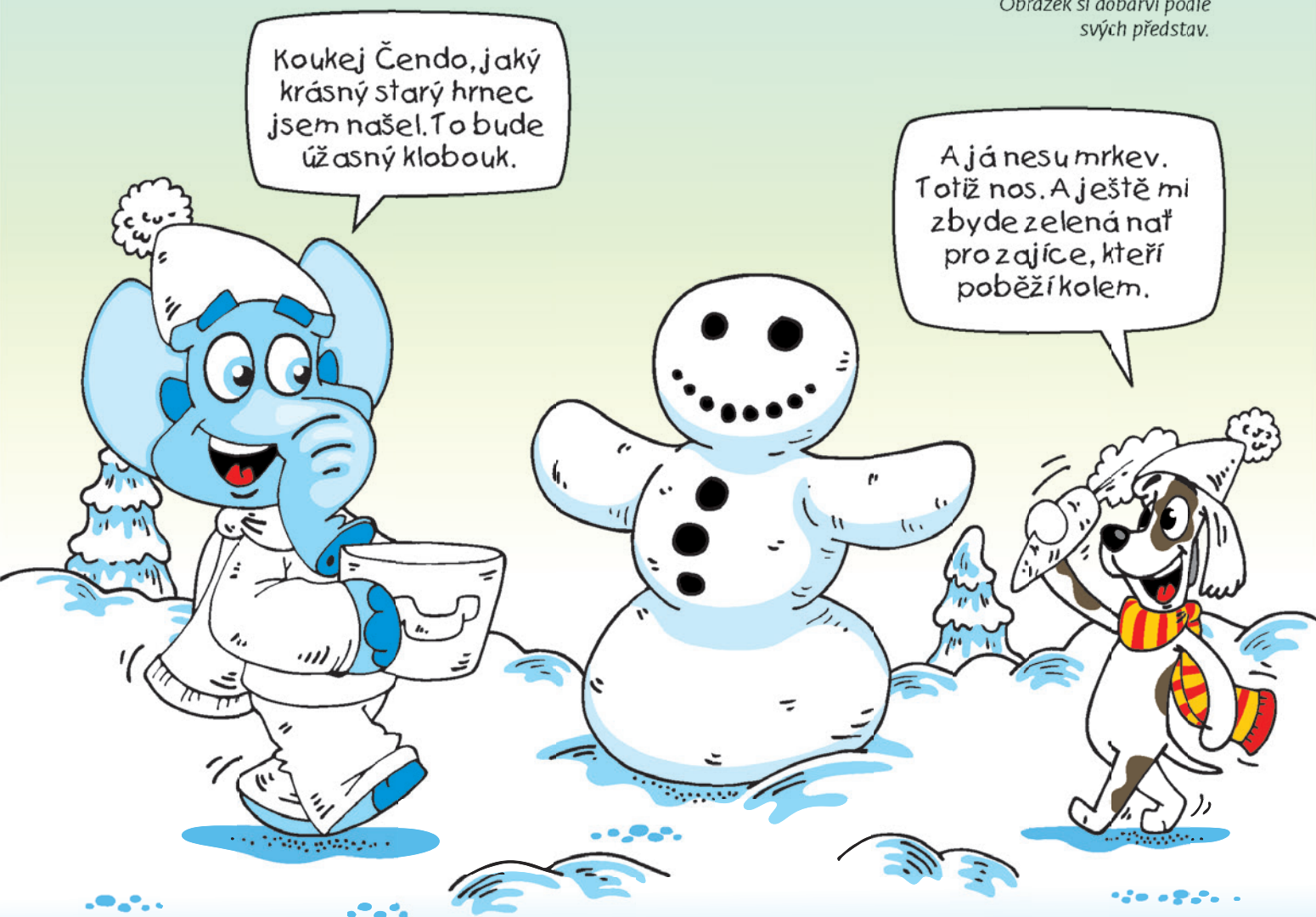
AHOJ, HOLKY A KLUCI!

K lednu patří zima a k zimě patří sněhuláci. Určitě mezi vámi není nikdo, kdo by sněhuláka neznal. Je to figura vytvořená ze sněhu, obvykle ji tvoří tři sněhové koule různé velikosti, ale například v Japonsku či Spojeném království je zvykem stavět pouze ze dvou. Na hlavu sněhuláka se pokládá starý hrnec jako klobouk, do stylizované ruky se dává pometlo nebo koště. Někdy se kolem krku sněhuláka uvazuje šála. A možná vymyslíte i další rekvizity, které je možné sněhulákovi dát - rukavice, náušnice, boty..., fantazii se meze nekladou. Sněhulák může mít různé

velikosti, od maličkatých až po obrovské. Záleží na vaší šikovnosti a hlavně na tom, kolik napadlo sněhu. Stavění sněhuláků je stará tradice. Představte si, že první zmínky o sněhulácích se objevily už v 16. století, a to přímo u Shakespeara. Od té doby je sněhulák stále populárnější. Stal se oblíbenou dětskou zábavou, motivem ilustrací, vstoupil do filmů, pohádek, na pohlednice a novoročenky. Tak vám hlavně přeju, ať u vás napadne sníh a ať si i letos můžete sněhuláka postavit.

Váš Elfík

Obrázek si dobarvi podle svých představ.

Prohlédněte si mašiny jako strojvedoucí

Já bych byl
strojvedoucím
hned, ale mám
moc velké uši.

Ahoj, holky a kluci,

určitě si často říkáte, jak to asi vypadá na lokomotivě tam, kde sedí pan strojvedoucí. Odborně se toto místo nazývá stanoviště strojvedoucího, ale nikdo vám hlavu neutrhne, když budete říkat kabina. Někteří z vás se tam už možná podívali během různých výstav nebo dnů železnice. Třeba v pražském Braníku jsou v červnu během Dne dětí všechny lokomotivy doslova v obležení zvidaných kluků a holek. Bylo vás tam tolik, že jsme se tam naposled s Čendou ani nedostali, ale mně to ani tolik nevadilo, protože s mýma ušima a chobotem mám problém se do kabiny vůbec vejít. Proto hrozně rádi koukáme na internetové stránky, kde jsou tato stanoviště vyfotografována panoramatickým fotoaparátem a máme tak pocit, že na sedadle strojvedoucího sedíme. Počítačovou myší nebo prstem na tabletu se pak můžeme rozhlížet a přiblížit si všechny tlačítka, páčky, budíky, displeje, zkrátka všechny detaily. U některých mašin se vám dokonce po přejetí myší ukáže, k čemu daný ovladač slouží.

Kromě kabin se můžete rozhlédnout i po útrobach lokomotiv, takzvaných strojvnách. Schválně si zkuste s tatínkem nebo dědečkem tipnout, co je kompresor nebo jak vypadá zařízení pro vytápění vlaků. Maminky a babičky

možná zase bude zajímat, jak vypadá vagón, kterým pojedete na další výlet, a na která sedadla si rezervovat místenky, abyste seděli všichni spolu a dobře viděli ven. Na těchto stránkách totiž najdete nejen lokomotivy a motorové vozy, ale virtuálně si můžete prohlédnout většinu vagónů, které jsou zařazeny ve vlacích Českých drah. Na stránkách nejsou jen nejmodernější vlaky a mašiny, jako je třeba Vectron, railjet nebo Pendolino, ale prozkoumat můžete i většinu strojů, na které už v běžném provozu nenarazíte. Většina z nich je v zimě ukryta v muzeu českých drah v Lužné u Rakovníka, a než se otevrou jeho brány, podívejte se třeba na stanoviště parní Šlechtičny nebo Papouška. Nejstarší vyfotografovanou lokomotivou je Heligón z roku 1906! Pro opravdové fajnšmekry je připraven motorový klenot v podobě Stříbrného šípu nebo Křížíkův elektrický vůz Elinka. Celkem se takto můžete kochat u 73 mašin, motorových a elektrických vozů, jednotek a vagónů. A další přibývají.

A kde to všechno najdete? No přece na webu www.bluetrains.cz. To znamená anglicky „modré vlaky“, protože každý správný vlak je přece modrý!

Váš Elfík a Čenda

Ták a teď se nikdo ani
nehněte, ani
nedýchejte, tohle je
totiž určitě útok
na světový rekord
v počtu sirek na sobě.

Šmarjá, u psí
blešky, to jsou
nervy.

Hejblata

Zápalková pyramida: Postav doprostřed stolu láhev a postupně skládej na hrdlo láhve jednu zápalku za druhou. Zápalky se mohou různě překládat, ale nesmějí spadnout. Kolik zápalů se ti podaří navršit do pyramidy? Hru můžeš hrát s rodiči nebo kamarády – každý má 10 zápalů a v pokládání se hráči střídají. Komu zápalka spadne, musí vzít všechny zápalky, které v tu chvíli na láhvi byly. Vyhrává ten, kdo se nejdříve zbaví zápalů.

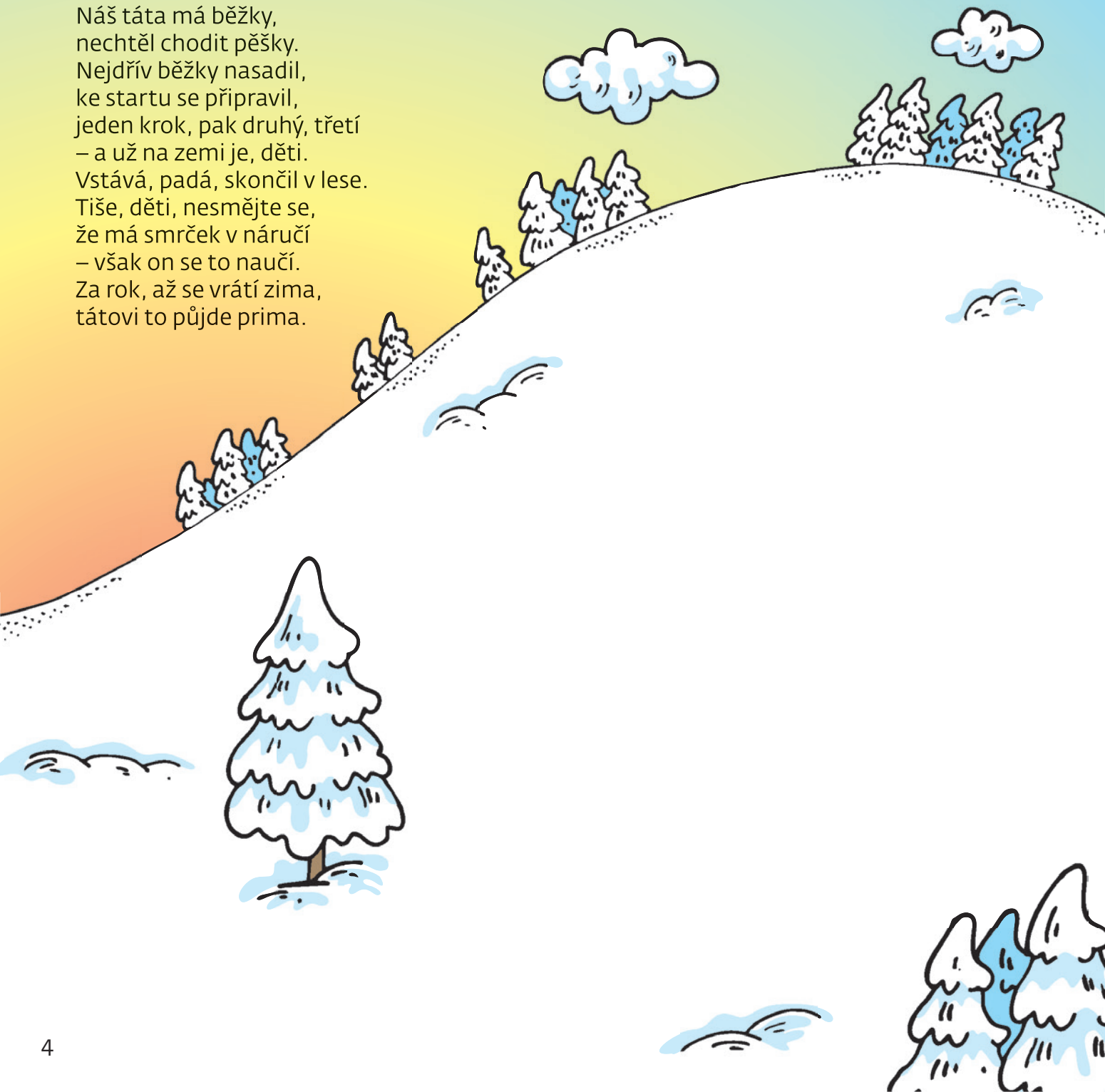
Jazykocvik:
Petr Fletř pletl svetr.
Pletl Petr Fletř svetr?
Svetr pletl Petr Fletř.

TVOŘÍME S BÁSNIČKOU

1. Přečti si básničku, vymysli její název a napiš ho nad ni.

2. Nakresli ke smrčku tátu, jak s běžkami na nohou zapadl do sněhu. Nezapomeň na teplé oblečení, aby táta nenastydl. Zkus nakreslit obrázek tak, aby byl co nejvíce k smíchu.

Náš táta má běžky,
nechtěl chodit pěšky.
Nejdřív běžky nasadil,
ke startu se připravil,
jeden krok, pak druhý, třetí
– a už na zemi je, děti.
Vstává, padá, skončil v lese.
Tiše, děti, nesmějte se,
že má smrček v náručí
– však on se to naučí.
Za rok, až se vrátí zima,
tátovi to půjde prima.

ELFÍKOVA NÁSTĚNKA

ZNÁTE? NEBO NEZNÁTE?

Mrkev: Prapůvodní barva byla fialová a žlutá až bílá. V 17. století byla vyšlechtěna přes žlutou a červenou do barvy, jak ji dnes známe. Jako kulturní rostlina byla známa již před 2000 lety.

SLAVNÁ VÝROČÍ:

155 let od 1. 1. 1866

po mnohaletých rekonstrukcích byl uveden do provozu staroměstský orloj, původní orloj byl doplněn kalendářní deskou J. Mánesa.

ŠETŘÍLEK:

V zimě větrejte krátce a intenzivně. Nepřetápějte místnosti – každý stupeň nad 20 °C zvýší spotřebu energie o 6 %. Nevypínejte topení, když nejste doma – stěny zbytečně chladnou.

TĚLOCVIČNÉ NÁŘADÍ

Švédská bedna:

Vymyslel ji Švéd Retheín v roce 1851. Vyrábí se řada druhů těchto beden. Typická se skládá z šesti dílů a víka potaženého kůží. Tvar bedny je komolý jehlan, celková výška je 106 cm, váha 57 kg.

CITÁTY, MYŠLENKY

Když chodíte do školy, tak nejste rádi, ale když do ní chodit přestanete, tak vám chybí.

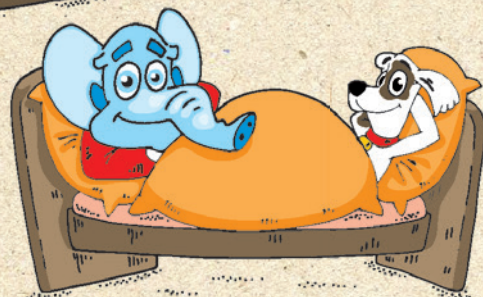

PRANOSTIKY:

Na Nový rok o slepičí krok,
na Tři krále o skok dále,
na Hromnice o hodinu více.

ZAJÍMAVOSTI:

Pokud byste chtěli překonat vzdálenost od Země na Měsíc autem, při průměrné rychlosti 95 km/h byste jeli půl roku.

ZE ZVÍŘECÍHO SVĚTA:

45 % psů spí v posteli svého majitele.

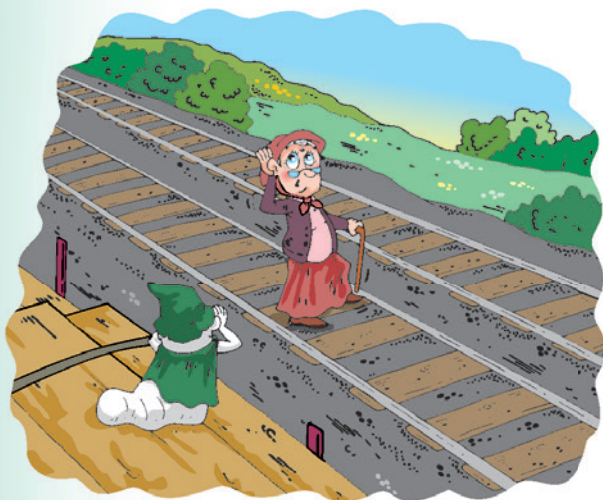

SLOVNÍK ŽELEZNIČÁŘE

špajz, špajzák	jídelní vůz
paj	prodejní automat jízdenek
nádražka	nádražní restaurace
ještěrka	akumulátorový zavazadlový vozík
deka	1) izolační hmota pod pláštěm kotle parní lokomotivy; 2) hustá vrstva kouře

ELFÍKOVA POHÁDKA

Skřítek Tuček

Každý strom má svého skřítku. Ten se stará, aby strom dobře rostl, aby míza proudila až do těch nejmenších větviček, aby listnáče na podzim opadaly a na jaře se zase obalily čerstvými listy, aby jehličnany měly dostatek šišek a v zimě byly přikryty sněhovou peřinou. Stromoví skřítkové na sebe často berou podobu různých brouků, larev, červíků nebo housenek – to aby nebyli tak nápadní.

Skřítek Tuček, který vypadal jako bílý červík, měl pohádkový život. Bydlel ve kmeni staré borovice a nic mu nechybělo. Měl jídlo, zábavu i práci. Jenomže to všechno se mělo změnit.

Jednoho rána vzbudilo Tučka podivné vrčení a bouchání. Vykoukl a: „Jémine, kácejí můj strom!“ Byla to pravda. Lesníci borovici pokáceli, kmen osekali a kládu se skřítkem a jeho bytem převezli nákladním autem na pilu. Tuček byl statečný, neutekl. Cítil zodpovědnost za svůj strom.

Na útěk a nalezení nového bydliště bude vždycky dost času.

Dělníci na pile kládu rozřezali na dlouhá prkna. Tuček měl velikánské štěstí. Protože jeho byt byl malý a chodbičky úzké, nikdo si ho nevšiml. Jinak by byl jeho osud zpečetěn – mohli by si ho splést s červotočem a takové dřevo obvykle skončí v ohni. Takhle ho naložili i s bytem mezi ostatní prkna na nákladní vagon. A to až docela nahoru. Jaké dobrodružství ho asi čeká?

Nákladní vlak jel a jel, až zastavil na jednom nádraží. Železničáři ťukali do kol a domlouvali se, že za chvíli odpojí dva zadní vagony, připojí jinou lokomotivu a vlak pojedě dál.

Tuček shora zvědavě pozoroval, jak lidé chodí sem a tam, nastupují do vlaků a zase z vlaků vystupují. Velcí i malí, mladí i staří, objevovali se a zase mizeli na schodišti v podchodu. Náhle skřítkovu pozornost upoutala jedna babička se šátkem na hlavě, která vystoupila z vlaku. Nešla totiž za ostatními k podchodu, ale rozhlédla se a namířila si to rovnou přes koleje! „To je nadělení,“ pomyslel si Tuček, „vždyť tu babičku může přejet nějaký vlak!“

Sebral všechny síly a z plna hrdla zakřičel: „Okamžitě zpátky! Chodit přes koleje je přísně zakázáno!“ To byl hlas! Až se Tuček sám podivil, kde se to v něm vzalo.

Stařenka sebou polekaně trhla, otočila se na podpatku a šupajdila zpátky na nástupiště. Byl nejvyšší čas! V momentě se tudy přehnal modrý vlak a prosvístěl ná-

dražím jako blesk. Babička se obrátila k nebi: „Komu vděčím za svůj život? Kdo mě zachránil?“

Skřítkův hlas už nebyl tak silný: „Já, stromový skřítek Tuček!“

Babička trochu nedoslýchala: „Andělíček! Že mě to hned nenapadlo. Andělíčku, můj strážníčku, nastotisíckrát ti děkuji za záchranu života!“ Poklekla u lavičky na nástupišti a sepnula ruce k modlitbě.

Zrovna šel okolo pan výpravčí: „Co se děje, paní? Je vám dobře? Proč tady klečíte?“

„Ale, chtěla jsem si zkrátit cestu přes koleje a andělský hlas z nebe mě varoval před nebezpečím.“

„Přes koleje?“ rozzlobil se pan výpravčí. „Vy nevíte, že je to zakázáno? Všude jsou cedule: Přísný zákaz! Mohlo to špatně dopadnout!“

„Mě zachránil ten nebeský hlas,“ pořád dokola drmolila babička, „to byl můj anděl strážný.“

„Pěkný anděl,“ bručel si Tuček, „to jsem byl přece já, skřítek!“ Ale u srdíčka ho hřála radost, že se té stařence nic nestalo.

Po chvíli už sem nacouvala lokomotiva, připojili ji k odstaveným vagonům a Tuček cestoval dál, až se dostal do jedné truhlárny velkého města. Tam si ho všiml truhlářský učeň:

„Pane mistr, tady je asi červotoč!“

Mistr truhlář byl moudrý a sečtělý. Když si Tučka prohlédl pod lupou, poznal, že je

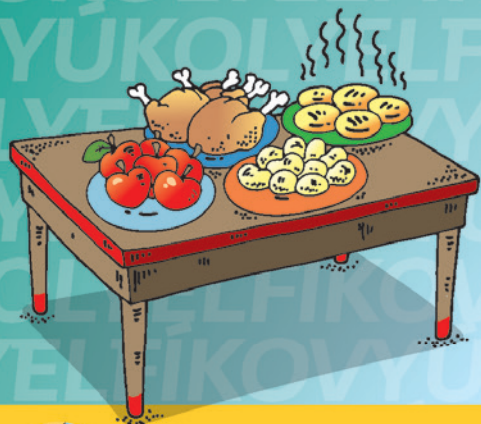
to stromový skřítek. Nabídl Tučkovi prozatímní bydlení – z borovicového prkna bude vyrábět skříňku pro filmaře, kteří budou natáčet na blízkém hradě pohádku. Ve starých truhlách a skříních bývají červotoči. Když se dělá napodobenina starého nábytku, musí mistři truhláři vyrobit umělé dírký a chodbičky, aby to vypadalo, že jde o starožitný nábytek. A tahle skříňka, která bude hrát v pohádce hlavní roli, bude mít opravdového obyvatele! Skřítkovi se nápad líbil – než si najde nový strom, bude mít královské bydlení přímo na hradě.

Pohádka „O kouzelné skříňce“ měla mimořádný úspěch. Na konci filmu je záběr, jak se princezna s princem objímají a před nimi na stole stojí malovaná skříňka. Kdo se dívá opravdu pozorně, může vidět i Tučka, který stojí na skříňce a uklání se na všechny strany jako slavná filmová hvězda.

Po čase se skřítek odstěhoval neznámo kam. Kdoví, o který ze stromů se teď stará, ale určitě má spoustu práce. A babička? Ta dodnes vypráví vnoučatům, jak ji zachránil anděl strážný. Denně mu děkuje za svůj život a už nikdy by si cestu přes koleje nezkracovala.

ELFÍKOVY ÚKOLY

ÚKOL 1

Páté přes deváté:

Přeházej písmenka a vyjdou ti slova. Ta doplň do prázdného řádku pod písmenky. Pak už snadno doplníš ta správná písmenka do tajenky. Tajenku napiš do kuponu na straně 12.

a	v	á	k	r
	1.			
s	a	r	y	k
		2.		
u	ch	o	m	a
			3.	
l	o	k	o	s
				4.
c	í	z	a	j
			5.	
t	ů	r	k	a
6.				

ÚKOL 2

Znáte české písničky?

Jedna, dva, tři, čtyři, pět, cos to, Janku, cos to sněd'? -----
pečený, byly málo maštěný
Brambory, jablíčka, koláče,
kuřata nebo syrečky? Správnou
odpověď napiš do kuponu na str.
12 a pak si písničku můžeš zazpívat.

TAJENKA:

1:	2:	3:	4:	5:	6:
----	----	----	----	----	----

1

2

3

4

5

6

A

B

C

D

E

F

ÚKOL 3

Kterých knih je v knihovničce nejvíce? Žlutých, modrých, červených nebo zelených? Správnou odpověď napiš do kuponu na str. 12.

ÚKOL 4

Kdo kde bydlí?

Nakresli od každé postavy cestičku k tomu správnému obydlí. Číslo s písmeny pak napiš do kuponu na straně 12.

BEZPEČNOSTNÍ ŠKOLIČKA

Z policejního záznamníku

Jedoucí osobní vlak ohrozil neznámý pachatel, který ze strmého svahu shodil 19 pneumatik. Strojvedoucí začal okamžitě brzdit a vlak zastavil. Naštěstí se nikomu nic nestalo. Pravděpodobně nešlo o úmyslný čin, nejspíš se někdo jen potřeboval pneumatik zbavit a netušil, že pod zarostlým svahem vedou v údolí koleje. Ale i tak policisté po viníkovi pátrají. Pokud pachatele dopadnou a usvědčí, hrozí mu až roční vězení.

Otázka I.

Jaký vlak byl ohrožen?

Otázka II.

Kolik bylo shozených pneumatik?

Otázka III.

Hrozí viníkovi vězení?

ÚKOL 5

Zahraj si na policistu
a odpověz na 3 otázky.
Odpověď napiš do kuponu
na straně 12.

Ve kterém
stromě skřítek
žil – byla to lípa,
habr, modřín,
borovice, smrk
nebo javor?

ÚKOL 6

Úkol k pohádce.

Pokud jsi četl pohádku
pozorně, určitě budeš
vědět odpověď
na otázku. Tu napiš
do kuponu na straně 12.

Boheminium Impozantní malý svět u Mariánských Lázní

Královský hrad Karlštejn jen pár metrů od Kokořína a na dohled pohádkový zámek v Hluboké nad Vltavou nebo unikátní věž horského hotelu na Ještědu? To není přelud ani sen, ale jen malá část toho, co můžete spatřit ve čtvrtém největším parku miniaturních modelů v Evropě. A nejsou to žádné drobečkové! Stavby zasazené do přírodní krajiny v měřítku 1:25 jsou do detailu propracované, a to včetně přilehlých kopců, skal nebo rybníčků. Třeba nejnovější přírůstek ve sbírce, model zámku Lednice, měří na délku 8,5 metru a široký je 5,5 metru. To je jako kdyby zabral celý váš obývací pokoj s chodbou a možná i ložnicí. Právem se tak zařadil mezi největší modely na světě. Vyrobit něco tak velkého také zabere hodně úsilí. Na modelu zámku v Lednici pracovalo 12 řemeslníků a umělců celých 8 měsíců. Ale na své si přijdou i milovníci vláček. Součástí expozice je totiž funkční modelové kolejiště z prostředí železničního muzea v Lužné u Rakovníka. V zimě se na park miniatur pravidelně snášejí skutečné sněhové vločky, na zdejších pláních ho bývá i přes půl metru. Zajímá vás, co děje s modely

staveb a technických památek? Myslíte si, že je snad všechny přenášejí do nějaké vyhříváné místnosti pod střechu? To byste tedy ty šikovné modeláře a další lidičky, co se starají o údržbu areálu, hodně podcenili. Však se přijďte sami přesvědčit, otevřeno tu totiž mají po celý rok!

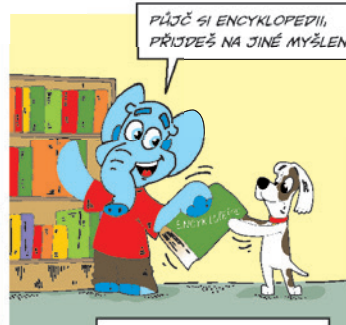
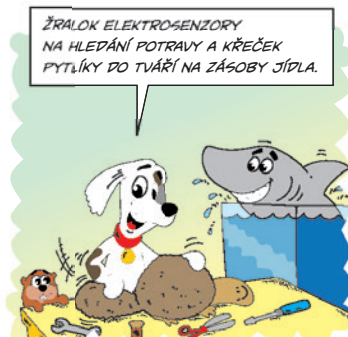
A jak se nejlépe dostat do parku miniatur Boheminium? No přece přijet do Mariánských Lázní vlakem, z nádraží se přesunout trolejbusem ke kolonádě a hezkou procházkou mezi lázeňskými domy dojít ke Kolibě. Vedle tohoto dřevěného srubu se ve ski areálu nachází spodní stanice nejstarší kabinkové lanovky svého druhu u nás. Pohupující se zakulacené gondoly vás vyvezou až k hotelu Krakonoš. Odtud je to už jen pár desítek metrů do parku a cestou můžete obdivovat výhledy na jedno z našich nejkrásnějších lázeňských měst. Aktuální informace o otevírací době a cenách vstupenek najdete na www.boheminium.cz

NOVÉ ZVÍŘE

ELFÍKOVY PRIBĚHY

Kreslí: Petr Palma Píše: Jitka Dolejšová

„Pane, ty papriky jsou ze Slovenska, nebo z Maďarska?“

„Madam, chcete je jíst, nebo si s nimi povídat?“

Manželka pobízí manžela:

„Běž už konečně koupit chléb a mléko!“

„V takovém počasí by člověk ani psa nevyhnal!“ brání se manžel.

„A kdo ti říkal, že máš brát s sebou Azora?“

„Prý teď pracuješ na poště, Fando. Co tam děláš?“

„Razítkuji dopisy.“

„A není to trochu jednotvárná práce?“

„Vůbec ne. Každý den měníme datum.“

SMĚJEME SE S ELFÍKEM

„Pepo, v těch hrozných šatech přece nemůžu jít mezi lidi!“

„No dobře, Boženko, tak půjdeme do zoo!“

Kupon na Elfíkovy úkoly

úkol 1:

úkol 2:

úkol 3:

úkol 4:

úkol 5: a) _____ b) _____ c) _____

úkol 6:

Jméno a příjmení:

Adresa:

Souhlas zákonného zástupce se zpracováním osobních údajů dítěte:

Souhlasím se zveřejněním jména, příjmení, obce v časopise a na webových stránkách www.elfikuvweb.cz v případě výhry

.....
Podpis zákonného zástupce

Vyplněný kupon zašli do 20. 1. na adresu: Můj vláček, Polská 1642, 250 82 Úvaly nebo stačí správně odpovědi poslat na e-mail: elfik@vypro.cz, je však třeba přiložit

Souhlas zákonného zástupce se zpracováním osobních údajů dítěte. Ze všech úspěšných luštitelů bude vylosováno 10, kterým bude zaslán malý dárek.

Správné odpovědi z minulého čísla: **1)** Velký bejček **2) 2 3) 5 4)** Radostné vánoce **5a)** hasiči **5b)** ne **6)** Vlevo

Výherci z minulého čísla: Tobiáš Páca – Nové Město nad Metují, Alenka Vocelová – Kladno, 4. A ZŠ TGM – Zastávka, Veronika Krčálková – Rakovník, Katja Cigálková – Brumov-Bylnice, Aneta Tomanová – Polná, Sabina Rutynová – Studeněves, Jan Mazan – Slaný, Tereza Winterová – Slaný, Vojtěch Pokorný – Slaný.

Objednávka předplatného časopisu MŮJ VLÁČEK

Objednávám celoroční předplatné (10 čísel, nevychází v červenci a srpnu) za cenu 199 Kč vč. DPH. (Za poštovné a poskytnutí služby.) Jsem oprávněn vyplnit údaje o osobě, které bude časopis zasílán.

jméno a příjmení:

věk:

adresa:

PSČ:

IČ:

DIČ:

telefon:

e-mail:

zaškrtněte způsob platby:

složenkou

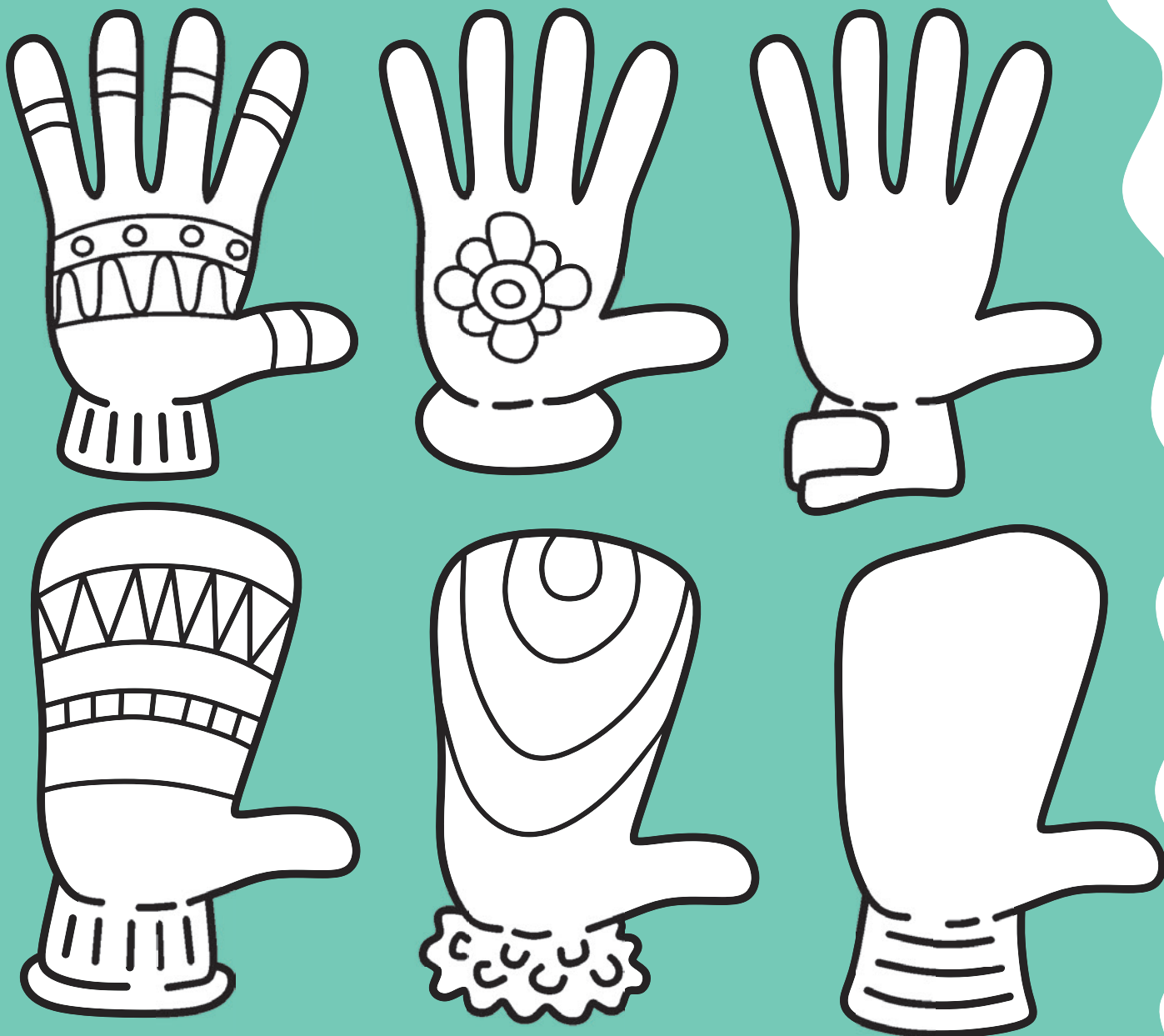
převodem z účtu

Výše uvedené údaje vyplní v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce dítěte.

Objednávku zašlete na adresu:

České dráhy, a.s., Odbor obchodu osobní dopravy
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
nebo na e-mailovou adresu: mujvlacek@cd.cz

(0121)

Omalovánka - rukavice do zimy

Rukavice jsou důležitá součást zimního šatníku. Jsou skvělé hlavně proto, že nám zahřejí prsty, ale taky proto, že mohou dělat radost svojí barevností a různorodými vzory. Zahraj si na návrháře rukavic a vybarvi předkreslené vzory podle svých představ a na rukavičích vpravo si vymysli i své vlastní vzory.

Hladce k informacím i zábavě

Sledujte sociální sítě ČD

Na **Facebooku** najdete tipy pro své výlety, pohledy do zákulisí ČD i soutěže. To nejhezčí z cestování vlakem uvidíte na **Instagramu** i **YouTube** a z **Twitteru** získáte nejaktuálnější novinky.

@ceskedrahy

@ceskedrahy

@ceskedrahy_

/TVCeskeDrahy
/redakceCD

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

České dráhy
Národní dopravce